

УДК 658: 338.2

[https://doi.org/10.33296/2707-0654-13\(26\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0654-13(26)-05)

БОЖАНОВА ОЛЕНА

кандидат економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри управління фінансами,
облікової аналітики та моніторингу бізнесу,
Навчально-науковий інститут
«Інститут промислових і бізнес технологій»,
Український державний університет науки і
технологій
м. Дніпро, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0003-2927-7356>

ЮХМАН ЯРИНА

кандидат економічних наук, доцент,
старший викладач кафедри економіки підприємства
та інвестицій,
Національний Університет «Львівська політехніка»
м. Львів, Україна
ORCIDiD: <https://orcid.org/0000-0003-3535-731X>

**УПРАВЛІНСЬКИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Анотація. В статті з'ясовано, що в сучасних економічних умовах, які супроводжуються жорсткою конкурентною боротьбою, для успішного економічного розвитку промислових підприємств є необхідним змінювати механізм управління підприємствами і впроваджувати новітній управлінський інструментарій економічного розвитку промислових підприємств.

В роботі охарактеризовано, механізм управління підприємством та виокремлені компоненти які мають бути включені. Також розглянуто систему управління промисловим підприємством та її складові. З'ясовано, що як і будь який інший вид менеджменту, управління економічним розвитком промислового підприємства реалізується за допомогою інструментів, які в сукупності становлять спеціальний економічний інструментарій.

До спеціального інструментарію економічного розвитку промислового підприємства віднесено: стратегічне управління, фінансовий менеджмент

© Українська інженерно-педагогічна академія

© ГО «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами»

© Божанова О., Юхман Я.

промислового підприємства; організаційна логістика; організаційний маркетинг; проектний менеджмент; кадровий менеджмент; інформаційні технології; ризик-менеджмент; антикризове управління; ситуаційне управління організацією.

В роботі визначено, що для формування інструментарію управління економічним розвитком підприємства необхідно враховувати функції підприємства та теоретичний базис до формування інструментів за функціями.

В роботі наведено найпопулярніші і найактуальніші інструменти управління підприємством. Доведено, що сучасні економічні умови функціонування промислових підприємств внесли деякі корективи у вигляді майже зникнення таких інструментів управління як аутсортинг, збалансована система показників. Проте з'явилися нові види інструментів, які не віднесені до десятки кращих інструментів управління, але є актуальними та сучасними. До таких інструментів можна віднести рефреймінг, коучинг, реінжиніринг та краудфандінг.

Авторами визначено, що ефективне використання інструментарію управління економічним розвитком промислового підприємства повинно забезпечуватися за допомогою реалізації основних принципів управління, а саме: адаптивність, системність і комплектність, стратегічна значимість, інтегрованість, конгруентність, інноваційність.

Ключові слова: економічний розвиток промислового підприємства, управління економічним розвитком промислового підприємства, інструменти управління, принципи управління, складові управління, рефреймінг, коучинг, реінжиніринг, краудфандінг.

Вступ. Економічний розвиток промислових підприємств сьогодні є єдино можливим напрямком, здатним вивести Україну із кризового стану, спричиненого наслідками коронавірусної інфекції для економіки. Адже економічний розвиток будь якої галузі є підґрунтям забезпечення економічного зростання країни. Для забезпечення процесу економічного розвитку кожне промислове підприємство має використовувати певний управлінський інструментарій задля підвищення своєї конкурентоспроможності та більш раціонального використання ресурсів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми, що пов'язані з форсуванням інструментів управління економічним розвитком підприємства розглянуто багатьма науковцями. Так питання щодо управління підприємством як

економічної категорії розглядала Яркіна Н.М. [1] і багато інших поважних науковців. Харченко В.А. досліджував сучасні підходи до управління підприємством [3]. Подрез О.І. дослідив інструменти управління сталим розвитком промислового підприємства та виокремив інструменти економічного розвитку підприємства. Системам управління промисловими підприємствами присвячені роботи Прохорової В.В. [8].

Разом з тим, низький економічний розвиток вітчизняних промислових підприємств зумовлюють подальші теоретичні, аналітичні й практичні дослідження з даної проблематики.

Формування мети. Метою дослідження є формування управлінського інструментарію економічного розвитку промислових підприємств та визначення основних принципів управління економічним розвитком підприємства.

Виклад основного матеріалу. Сучасні політичні, економічні та соціальні умови в яких функціонують більшість великих промислових підприємств призвели до кардинальних змін ведення бізнесу. Метаморфоза в діяльності підприємств позначилась на всіх структурних елементах менеджменту і зумовила необхідність стрімкого застосування управлінського інструментарію задля відновлення та економічного розвитку промислових підприємств, які дозволяють швидко адаптуватися до змін як зовнішнього так і внутрішнього середовища.

Промислове підприємство являє собою досить складну соціально-економічну систему, яка націлена на отримання підприємницької вигоди і задоволення потреб споживачів у конкурентоспроможних товарах.

Управління підприємством є одним з напрямів його звичайної діяльності і при цьому необхідною та обов'язковою умовою, що забезпечує цілісність, синергічність і противноентропійність підприємства як виробничої системи.

Будучи самостійним видом діяльності, що реалізується в межах звичайної діяльності виробничого підприємства, управління «накладається», «пронизує» решту напрямів його діяльності, забезпечуючи тим самим як можливість їхнього безпосереднього здійснення, так і сумісну узгодженість у реалізації загальної мети діяльності підприємства [1].

На сучасному етапі розвитку економічних умов управління підприємством включає в себе сукупність механізмів управління, які призначені для розробки та впровадження системи заходів, що забезпечують економічний розвиток промислового підприємства. Механізм управління підприємством включає наступні компоненти:

- цілі і завдання, що стоять перед керованим об'єктом;
- юридичні та економічні закони та обмеження;
- функціональну структуру органів управління;
- методи та інструменти господарського управління;
- методи, правила, засоби обробки і передачі інформації;
- управлінські рішення;
- об'єкти управління [2].

Система управління промисловим підприємством має включати:

- опис бізнес-процесів на підприємстві, що є підставою для розробки та реалізації політики економічного розвитку промислового підприємства;
- злагоджену організаційну структуру з чітким розподілом повноважень та відповідальності у системі;
- конкретизовані методики та методи здійснення всіх бізнес-процесів які є на підприємстві;
- визначені ресурси, що необхідні для достеменною реалізації процесів;

– встановлені критерії та методи, що будуть необхідними для моніторингу бізнес-процесів та процесів управління;

– встановленні інформаційних каналів, що необхідні для якісного моніторингу бізнес-процесів та процесів управління.

Як і будь який інший вид менеджменту, управління економічним розвитком промислового підприємства реалізується за допомогою інструментів, які в сукупності становлять спеціальний економічний інструментарій.

Елементами спеціальними інструментарію економічного розвитку промислового підприємства є:

Стратегічне управління – формування цілісної системи вироблення та реалізації стратегії розвитку промислового підприємства на основі визначення довгострокових пріоритетів;

Фінансовий менеджмент промислового підприємства – управління фінансовими ресурсами організації та фінансовими відносинами, які виникають у процесі їх руху;

Організаційна логістика – управління рухом матеріальних, фінансовими відносинами, які виникають у процесі їх руху;

Організаційний маркетинг – комплексна система одержання інформації про стан певних підсистем організації та зовнішнього середовища, забезпечення просування організації в умовах напруженої конкуренції на основі реалізації конкурентних переваг;

Проектний менеджмент – забезпечення комплексного розвитку організації як складної системи проектів з конкретними цілями, ресурсами та часовими межами;

Кадровий менеджмент – формування адекватної системи управління кадровим забезпеченням організації на основі врахування пріоритетності людського фактору в процесі реалізації цілей її розвитку;

Інформаційні технології – використання сучасних інформаційних розробок на основі формування локальних комп'ютерних мереж з їх подальшою інтеграцією в глобальне інформаційне середовище;

Ризик-менеджмент – зменшення чи усунення впливу зовнішніх і внутрішніх ризиків розвитку організації в умовах невизначеності;

Антикризове управління – згладжування циклічних коливань розвитку організаційної системи з метою попередження кризових ситуацій;

Ситуаційне управління організацією – застосування інструментів менеджменту організації з урахуванням характеристик конкретної організації та стану зовнішнього середовища.

Отже, управлінський інструментарій економічного розвитку промислових підприємств спрямований на реалізацію стратегії економічного розвитку промислового підприємства в межах стратегічного управління.

Формування набору інструментів економічного розвитку промислових підприємств з урахуванням характеристик конкретного підприємства та стану зовнішнього середовища в певний момент часу відбувається за допомогою апарату ситуаційного управління.

Ситуаційний підхід до управління промисловим підприємством розширив теорію систем. Відповідно до цього підходу, ефективне управління враховує складники як внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Ситуаційний підхід є логічним продовженням теорії систем, способом мислення щодо організації, у рамках якого розглядають конкретні ситуації, а саме: виділення факторів, що

створили певну ситуацію й є найбільш впливовими, визначення недоліків і переваг, обмежень та наслідків ситуації, вибір специфічних прийомів і методів управління для конкретної ситуації. Використання даного підходу до управління сприяє більш ефективному досягненню мети, особливо на великих підприємствах зі значною кількістю поставлених для вирішення завдань [3].

Засновники ситуаційного підходу, англійські науковці Т. Бернс і Дж. Сталкер, американські вчені П. Лоуренс і Дж. Лорш сформулювали головні положення ситуаційної теорії, а саме:

- зовнішнє середовище виступає по-різному щодо різних частин підприємства. Фрагменти зовнішнього середовища мають різну рухливість і складність, їх вплив на організацію носить ситуаційний характер;

- взаємодію підприємства із зовнішнім середовищем трактують як нестійку рівновагу й еквілібричний баланс, із чого випливає, що стандартні процедури, жорсткі правила, інструкції не зовсім придатні в умовах високої невизначеності управлінських ситуацій;

- кожна підсистема або підрозділ підприємства по-іншому реагує на одні й ті ж самі зовнішні впливи залежно від виду діяльності, технології, структури і факторів зовнішнього середовища. Управління у цьому разі полягає у пошуку оптимальних моделей взаємодії кожної підсистеми з її фрагментом оточення та внесення адекватних змін у їх діяльність відповідно до конкретних ситуацій [4].

Автори під інструментами управління економічним розвитком промислового підприємства розуміють методи та способи впливу керуючої підсистеми підприємства на керований елемент системи для забезпечення ефективної процесу управління економічного розвитку промислового підприємства.

Для формування інструментарію управління економічним розвитком підприємства необхідно враховувати функції підприємства та теоретичний базис до формування інструментів за функціями.

Промислове підприємство є господарсько-фінансовою одиницею і виконує певні економічні та соціальні функції. В науковій літературі вчені виділяють наступні основні економічні функції підприємства: мобілізаційна, організаційна, творча і соціальна.

Мобілізаційна функція проявляється в мобілізації будь-яких ресурсів для використання їх в своїй основній, фінансовій, інвестиційній та інноваційній діяльності, з метою отримання прибутку. Бажання управлінців отримати як можна більший прибуток спонукає їх до постійного пошуку додаткових ресурсів.

Сутність організаційної функції проявляється в організації раціонального використання мобілізованих ресурсів в основній, фінансовій, інвестиційній та інноваційній діяльності промислового підприємства.

Творча функція полягає в тому, що власники та управлінці промислового підприємства, задля отримання максимального прибутку, постійно знаходяться в пошуках заходів для впровадження нових форм організації діяльності, та нових технологій виробництва.

Соціальна функція промислового підприємства полягає в поліпшенні умов праці та відпочинку працівників, створенні сприятливого психологічного клімату в колективі і т. ін.

Подрез О.І., досліджуючи теоретичний базис до формування інструментів управління сталим розвитком промислового підприємства, розглядає функції підприємства як відкритої соціально-економічної системи і виділяє наступні

функції: інформаційно-правову, виробничу, маркетинговий менеджмент і соціальну відповідальність [5].

Консалтингова компанія Bain&Company здійснює моніторинг впровадження нових методів управління промисловим підприємствами та іншими компаніями в залежності від галузі діяльності з 1993 року. Дана компанія досліджує дії управлінців підприємств з різних куточків світу і з'ясовує, які інструменти управління вони використовують найчастіше і як ефективно ці інструменти запрацювали на практиці. Кожен рік-два вони проводили дослідження, щоб визначити 25 найпопулярніших і найактуальніших інструментів управління, найбільш поточний вибір інструменту наведено в таблиці 1 [6].

Таблиця 1

Найпопулярніші і найактуальніші інструменти управління підприємством

Рейтинг	Найменування інструмента	Рейтинг	Найменування інструмента
1.	Розширена аналітика	14.	Система залучення працівників
2.	Спритний менеджмент	15.	Інтернет речей
3.	Збалансована система показників	16.	Злиття та поглинання
4.	Порівняльний аналіз	17.	Місія та бачення
5.	Реінжиніринг бізнес-процесів	18.	Організаційний тайм-менеджмент
6.	Програми управління змінами	19.	Моделі оптимізації цін
7.	Зменшення складності	20.	Сценарій і планування на випадок надзвичайних ситуацій
8.	Основні компетенції	21.	Стратегічні альянси
9.	Аналіз подорожей клієнта	22.	Стратегічне планування
10.	Управління взаємовідносинами з клієнтами	23.	Управління ланцюгом постачання
11.	Система задоволення споживачів	24.	Повне управління якістю
12.	Сегментація клієнтів	25.	Бюджетування на основі нуля
13.	Цифрова трансформація		

Сучасні економічні умови функціонування промислових підприємств внесли деякі корективи у вигляді майже зникнення таких інструментів управління як аутсортинг, збалансована система показників. Проте з'явилися нові види інструментів, які не віднесені до десятки кращих інструментів управління, але є актуальними та сучасними. До таких інструментів можна віднести рефреймінг, коучинг, реінжиніринг та краудфандінг.

Рефреймінг використовується як процедура критичного переосмислення існуючих механізмів управління підприємством з метою виявлення та виключення із системи управління невдалих інструментів та впровадження нових, більш ефективних, які здатні в сучасних умовах функціонування підприємства сприяти його економічному розвитку.

Аналізуючи сутність поняття «коучинг», автори дійшли висновку, що як інструмент управління коучинг сприяє розвитку кадрових ресурсів, призводить до зниження плинності кадрів, підвищення ефективності роботи персоналу, формування мотивації працівників для виконання складних завдань, підготовки працівників до кар'єрного зростання, навчання тайм-менеджменту, поліпшення організаційних комунікацій і взаємин у колективі що позитивно впливає на економічний розвиток промислового підприємства.

Майкл Хаммер вважає, що реінжиніринг – це фундаментальне переосмислення і радикальне перепроєктування бізнес-процесів з метою досягнення істотного поліпшення якості функціонування [7]. Реінжиніринг застосовують, коли промислове підприємство перебуває в кризовому стані, тобто у випадках коли підприємство необхідно вивести на новий, якісно вищий рівень, зробити його діяльність ефективнішою, утвердити конкурентні позиції на ринку, і кардинально змінити принципи управління. Упровадження реінжинірингу

вважається успішним, якщо результати діяльності підприємства абсолютно відрізняються своїми позитивними господарсько-фінансовими показниками від попередніх і підприємство має стійкий економічний розвиток.

Під краудфандингом слід розуміти залучення коштів на розробку і впровадження будь-якого проекту від великої кількості фізичних осіб. Отже промислові підприємства можуть залучати кошти від фізичних осіб для впровадження певних проєктів з метою досягти економічного розвитку підприємства.

Ефективне використання інструментарію управління економічним розвитком промислового підприємства повинно забезпечуватися за допомогою реалізації наступних принципів:

1) адаптивність – забезпечення високого рівня пристосування до впливів зовнішнього та внутрішнього середовища промислового підприємства та здатності економічно розвиватися;

2) системність і комплектність – економічний розвиток промислового підприємства необхідно розглядати як сукупність взаємовпливових компонентів системи яка орієнтована на досягнення мети;

3) стратегічна значимість – у процесі вибору інструментарію економічного розвитку підприємства для впровадження його використання необхідно встановлювати й досягати цілі економічного розвитку не тільки підприємства, а й держави в цілому;

4) інтегрованість – забезпеченість певної узгодженості дій на всіх рівнях управління економічним розвитком промислового підприємства;

5) конгруентність – узгодженості інтересів усіх зацікавлених сторін у економічному розвитку підприємства;

б) інноваційність – постійне впровадження у процес управління економічним розвитком підприємства новітніх технологій і засобів комунікацій.

На сьогодні промислові підприємства функціонують під впливом багатьох негативних зовнішніх чинників, а тому щоб досягати економічний розвиток управлінням необхідно постійно, в дуже короткі строки знаходити, вибирати і впроваджувати нові інструменти управління.

Висновки. Запропоновані теоретичні засади формування управлінського інструментарію економічного розвитку промислового підприємства підкреслюють важливість подальшого розвитку і ґрунтуються на зарубіжному підході щодо використання інструментів управління розвитком, що було запропоновано консультативною фірмою Bain&Company.

Використана література

1. Яркіна Н.М. Управління підприємством як економічна категорія (теоретичні аспекти). *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2014, №1 (76). С 130-136.
2. Балабанова Л.В., Управління персоналом: підручник / О.В. Сардак, Л.В. Балабанова. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
3. Харченко В.А. Підходи до управління сучасним підприємством. URL: www.pdfactory.com.
4. Горлачук В.В., Яненкова І.Г. Економіка підприємства: навч. посіб. Миколаїв: ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 344 с.
5. Подрез О.І. Інструменти управління сталим розвитком промислового підприємства: теорія та практика застосування. *Бізнес-інформ*, 2019, № 2, с. 340-347.
6. Rigby D. Management Tools and Trends 2013 [Electronic resource] / D. Rigby, B. Bilodeau// — Mode of access : http://www.bain.com/Images/BAIN_BRIEF_Management_Tools_%26_Trends_2019.pdf

7. Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution Michael Hammer, James Champy Harper Business, 2006.

8. Прохорова В. Система управління промисловими підприємствами: інноваційні напрями формування. *Бізнес-інформ*. 2019, № 8. С.45-50.

References

1. Iarkina N.M. Upravlinnia pidprijemstvom yak ekonomichna katehoriia (teoretychni aspekty). *Derzhava ta rehiony. Seriiia : Ekonomika ta pidprijemnytstvo*. 2014, №1 (76). S 130-136.

2. Balabanova L.V., Upravlinnia personalom: pidruchnyk / O.V. Sardak, L.V. Balabanova. – K.: Tsentр uchbovoi literatury, 2011. – 468 s.

3. Kharchenko V.A. Pidkhody do upravlinnia suchasnym pidprijemstvom. URL: www.pdfactory.com.

4. Horlachuk V.V., Yanenkova I.H. *Ekonomika pidprijemstva: navch. posib*. Mykolaiv: ChDU im. Petra Mohyly, 2010. 344 s.

5. Podrez O.I. Instrumenty upravlinnia stalym rozvytkom promyslovoho pidprijemstva: teoriia ta praktyka zastosuvannia. *Biznes-inform*, 2019, № 2, s. 340-347.

6. Rigby D. Management Tools and Trends 2013 [Electronic resource] / D. Rigby, B. Bilodeau// — Mode of access : http://www.bain.com/Images/BAIN_BRIEF_Management_Tools_%26_Trends_2019.pdf

7. Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution Michael Hammer, James Champy Harper Business, 2006.

8. Prokhorova V. Systema upravlinnia promyslovymy pidprijemstvamy: innovatsiini napriamy formuvannia. *Biznes-inform*. 2019, № 8. S.45-50.

Елена Васильевна Божанова

кандидат экономических наук, доцент,
заведующая кафедрой управление финансами,
учетной аналитики и мониторинга бизнеса

Учебно-научного института промышленных и бизнес технологий,
Украинский государственный университет науки и технологий,
г. Днепр, Украина

Ярина Васильевна Юхман

кандидат экономических наук, доцент,
старший преподаватель кафедры экономики предприятия и инвестиций,
Национальный Университет «Львовская политехника»,

г. Львов, Україна

УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ ИНСТРУМЕНТАРИЙ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Аннотация. В статье выяснено, что в современных экономических условиях, сопровождающихся жесткой конкурентной борьбой, для успешного экономического развития промышленных предприятий необходимо изменять механизм управления предприятиями и внедрять новейший управленческий инструментарий экономического развития промышленных предприятий. В работе охарактеризованы механизм управления предприятием и выделены компоненты, которые должны быть в него включены. Также рассмотрена система управления промышленным предприятием и ее составляющие. Выяснено, что, как и любой другой вид менеджмента, управление экономическим развитием промышленного предприятия реализуется с помощью инструментов, которые в совокупности представляют специальный экономический инструментарий. К специальному инструментарию экономического развития промышленного предприятия относятся: стратегическое управление, финансовый менеджмент промышленного предприятия; организационная логистика; организационный маркетинг; проектный менеджмент; кадровый менеджмент; информационные технологии; риск-менеджмент; антикризисное управление; ситуационное управление организацией. В работе определено, что для формирования инструментария управления экономическим развитием предприятия необходимо учитывать функции предприятия и теоретический базис для формирования инструментов по функциям. В работе приведены самые популярные и актуальные инструменты управления предприятием. Доказано, что современные экономические условия функционирования промышленных предприятий внесли некоторые коррективы посредством почти исчезновения таких инструментов управления как аутсортинг, сбалансированная система показателей. Однако появились новые виды инструментов, которые не отнесены к десятке лучших инструментов управления, но актуальны и современны. К таким инструментам можно отнести рефрейминг, коучинг, реинжиниринг и краудфандинг. Авторами определено, что эффективное использование инструментария управления экономическим развитием промышленного предприятия должно обеспечиваться посредством реализации основных принципов управления, а именно адаптивность, системность и комплектность, стратегическая значимость, интегрированность, конгруэнтность, инновационность.

Ключевые слова: экономическое развитие промышленного предприятия, управление экономическим развитием промышленного предприятия, инструменты управления, принципы управления, составляющие управления, рефрейминг, коучинг, реинжиниринг, краудфандинг.

O. V. Bozhanova

Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Head of the Department of financial management,
accounting analytics and business monitoring,
Educational-scientific institute Industrial and business technologies
Ukrainian State University of science and technology, Dnipro, Ukraine

Y. V. Yukhman

Ph.D. in Economics, Associate Professor, Senior Lecturer
Department of Business Economics and Investment,
Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine

MANAGEMENT TOOL OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

Abstract. The article clarifies that in the current economic conditions, which are accompanied by fierce competition, for the successful economic development of industrial enterprises it is necessary to change the mechanism of enterprise management and introduce the latest management tools for economic development of industrial enterprises. The paper describes the mechanism of enterprise management and the selected components that should be included. The management system of an industrial enterprise and its components are also considered. It was found that, like any other type of management, the management of economic development of an industrial enterprise is realized with the help of tools, which together constitute special economic tools. The special tools of economic development of an industrial enterprise include: strategic management, financial management of an industrial enterprise; organizational logistics; organizational marketing; project management; personnel management; Information Technology; risk management; crisis management; situational management of the organization. The paper defines that for the formation of tools for managing the economic development of the enterprise it is necessary to take into account the functions of the enterprise and the theoretical basis for the formation of tools by function. The paper presents the most popular and relevant tools for enterprise management. It is proved that the modern economic conditions of industrial enterprises have made some

adjustments in the form of almost disappearance of such management tools as outsourcing, a balanced scorecard. However, there are new types of tools that are not among the top ten management tools, but are relevant and modern. Such tools include reframing, coaching, reengineering and crowd funding. It is determined that the effective use of tools for managing the economic development of industrial enterprises should be ensured through the implementation of basic management principles, namely: adaptability, system and completeness, strategic importance, integration, congruence, innovation.

Key words: economic development of industrial enterprise, management of economic development of industrial enterprise, management tools, management principles, management components, reframing, coaching, reengineering, crowd funding.